

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE BELOFTE VAN VERHURING

Het gebeurt niet zelden dat een eigenaar aan een ander persoon belooft zijn goed in huur te zullen geven, zoo deze laatste van deze belofte gebruik verlangt te maken. De termijn tijdens dewelke de eigenaar zijn belofte staande houdt, kan in de overeenkomst uitdrukkelijk bepaald zijn. Zooniet geldt de belofte voor een tijdsbestek, dat voor ieder geval volgens de omstandigheden moet uitgemaakt worden. Wat gebeurt er echter wanneer de eigenaar tekort blijft aan de uitvoering van zijn belofte? Die tekortkoming kan op tweeërlei wijze geschieden. Ofwel weigert de eigenaar in huur te geven, alhoewel hij nog gehouden is door zijn belofte van verhuring, zonder nochtans het goed aan een derde te verhuren, ofwel verhuurt hij eenvoudig aan een nieuwen liefhebber, zonder de optie in acht te nemen die hij vooraangaandelijk aan een ander persoon had gegeven. Twee hypothesen dienen dus te worden overwogen : in beide gevallen verzuimt de eigenaar de zaak in huur te geven aan dengene die van hem een belofte van verhuring had ontvangen. Doch in het eerste geval geeft de eigenaar de zaak niet in huur aan een derde, terwijl hij dat in het tweede geval wel doet.

De eerste hypothese wordt over 't algemeen door de rechtsleer opgelost als volgt : de belofte van verhuring, wanneer zij niet vrijwillig wordt uitgevoerd, is niet vatbaar voor dwanguitvoering. De schuldeischer van de belofte heeft slechts recht op schadevergoeding wegens de niet-uitvoering door den belover der verplichting, die hij heeft aangegaan. Het komt ons voor, dat de oplossing onjuist is.

Welke belofte had de eigenaar aangegaan? Hij had beloofd het genot en het gebruik van zijn goed

voor een al dan niet bepaalden tijd en voor een aangeduiden prijs aan de tegenpartij over te maken zoo deze van die belofte gebruik verlangde te maken. De belover trekt nu zijn woord in. De schuldeischer van de belofte kan aan de rechtbank een uitvoerbaren titel vragen (zoo hij er nog geen heeft, wat gewoonlijk het geval zal zijn), waarin het verzuim van den schuldenaar zal worden vastgesteld en waarbij de schuldeischer zal worden gemachtigd om manu militari het genot van het goed in te nemen.

De zaak heeft haar belang. Met schadevergoeding komt de schuldeischer van de belofte niet terecht. Hij is bij voorbeeld een nijveraars, aan wien beloofd werd dat hij zekere gronden voor 9 jaar in huur zou krijgen, indien hij zulks verlangde. Later wordt die belofte onrechtmatig ingetrokken. Zoo de nijveraars zich moet tevreden stellen met schadevergoeding, is het hem misschien onmogelijk een aanvang te maken met de uitbating van zijn onderneming. De gronden, waarop hij meende te mogen rekenen, heeft hij volstrekt noodig voor het laden en lossen van waren of voor om 't even welk ander doeleinde.

Hoe zullen wij onze zienswijze staven? Waarom mag de schuldeischer van de belofte aanspraak maken op het genot van het goed, niettegenstaande de ingetreden weigering van den eigenaar? Wij doen hier slechts beroep op de algemeene beginselen van het verbintenissenrecht. Een schuldeischer moet zich nooit tevreden stellen met een betaling van schadevergoeding, wanneer de dwanguitvoering der verbintenis mogelijk is. (Verbr., 6 Maart 1919, Pas. 1919, I, 80.) Welke verbintenis heeft de belover der verhuring aangegaan? Die om de zaak ter beschikking te stellen van de tegenpartij wanneer deze

zulks verlangde. Deze verbintenis is volstrekt vatbaar voor gedwongen uitvoering. De koper van een bepaald goed heeft het recht om — na behoorlijke machtiging van de rechtbank — het goed weg te nemen van de plaats waar het zich bevindt, wanneer de verkoper niet vrijwillig levert. Waarom zou de schuldeischer der belofte van verhuring zich het genot van het goed niet mogen toeëigenen?

Het genot van den schuldeischer der belofte van verhuring bekomen spruit hier niet voort uit een verhuring, maar uit het contract van belofte van verhuring zelf. Er is geen verhuring. Men kan niet beweren, dat de belofte van verhuring een huurovereenkomst bevat onder de opschortende voorwaarde dat de schuldeischer van de belofte zijn toestemming verleent tot de verhuring. Die opschortende voorwaarde zou louter potestatief zijn in hoofde van den huurder en zou dus de nietigheid van het huurcontract voor gevolg hebben. Een werkelijke verhuring kan slechts ontstaan wanneer degene, die de belofte van verhuring heeft gedaan, zijn aanbod nog staande houdt op het oogenblik dat de tegenpartij zich accoord verklaart om huurder te worden. Bij gemis aan dat accoord is er geen verhuring. Dat neemt echter niet weg, dat de belofte van verhuring wezenlijk bestaat. Deze eenzijdige overeenkomst, waaruit alleen verplichtingen voortspruiten voor den belover der verhuring, moet uitgevoerd worden. Schenkt de schuldenaar der belofte van verhuring het genot van het goed in kwestie niet vrijwillig, dan zal dat genot hem met dwangmiddelen worden ontnomen.

Om te bewijzen dat de schuldeischer der belofte van verhuring zich moet vergenoegen met schadevergoeding, wordt er wel eens beweerd dat dwanguitvoering der belofte van verhuring onmogelijk is. Wat werd er beloofd? Dat de eigenaar zijn toestemming zou geven tot de verhuring, indien de schuldeischer der belofte zulks verlangde. Welnu, een dergelijke toestemming, zoo zegt men, kan niet afgedwongen worden. Deze opvatting lijkt ons te formalistisch. Zij houdt niet genoegzaam rekening met de werkelijkheid en met de eischen van de billijkheid. Wat streefde de schuldeischer der belofte van verhuring na? De toestemming van den eigenaar in de verhuring der zaak? Niet zoozeer dat, als wel het bekomen van het genot der zaak.

Er bestaat een ander argument ten voordeele van onze thesis. De regels die het wetboek voorschrijft voor den verkoop worden mutatis mutandis ook op de verhuring toegepast, in zoverre geen afwijkende regeling uitdrukkelijk door den wetgever is voorzien. Welnu, wanneer iemand beloofd heeft iets te zullen verkoopen, wordt de tegenpartij gemachtigd de zaak desnoods met dwangmiddelen weg te nemen, zoo de belofte onrechtmatig wordt ingetrok-

ken en de levering niet vrijwillig geschiedt. Dit recht van dengene die een belofte van verkoop heeft ontvangen, spruit voort volgens Planiol, uit artikel 1589 van het Burgerlijk wetboek (Planiol II, no 1406). De gedwongen uitvoering eener belofte van verkoop bestond trouwens ook reeds in het Oude Fransche Recht (Pothier De la Vente no 479). Waarom zou een zelfde regeling voor een belofte van verhuring niet worden aangewend?

Wij komen tot de tweede hypothese: de persoon die beloofd had een zaak in huur te geven aan een ander, zoo deze zulks verlangde, verhuurt aan een derde vooraleer de optietermijn verstreken is die aan den eerste werd geschonken.

Welke zijn de rechten van den schuldeischer der belofte van verhuring? Kan hij hier nog aanspraak maken op dwanguitvoering? Kan hij gebeurlijk eischen dat het goed zou ontruimd worden door den derde aan wien de zaak in verhuring werd gegeven, niettegenstaande de optie die hij zelf gekregen had.

Wij stellen een onderscheid voor naar gelang de zaak in kwestie een onroerend of een roerend goed is. Dit onderscheid wordt door de rechtsleer niet gemaakt (Zie b.v. Baudry Lacantinerie XVIII, No 45).

Wanneer een eigenaar, spijs de door hem gedane belofte van verhuring, zijn onroerend goed aan een derde verhuurt, bestaat voor den schuldeischer der belofte slechts een recht op schadevergoeding. De toestand ontleedt zich als volgt. De belofte van verhuring ontnemt aan den eigenaar voorloopig niet het genot en het gebruik van zijn goed. Slechts wanneer degene die de optie van verhuring heeft ontvangen daarvan gebruik maakt, zal tusschen hem en zijn tegenpartij een werkelijke verhuring worden gesloten waaruit dan voor den eigenaar de verplichting ontstaat om het genot en het gebruik van het goed over te maken. Vermits de eigenaar tot dat oogenblik het genot van zijn goed bewaart, kan hij ook dat genot aan derden overmaken, aan anderen dan diegene welke met een optie was begunstigd. Een dergelijke handelwijze is natuurlijk een tekortkoming aan de verplichtingen die de eigenaar heeft opgenomen tegenover de partij die van hem een optie heeft gekregen. Deze laatste zal dus een recht bezitten op schadevergoeding tegenover den eigenaar. Maar de derde die voor een bepaalden prijs het genot van het onroerend goed van den eigenaar overneemt, is werkelijk huurder geworden, indien hij ten minste bij het sluiten van het huurcontract te goeder trouw is. Zoo de derde bij het aangaan van de huurovereenkomst weet dat de eigenaar aan een ander persoon een optie heeft verleend, kan de verhuring tusschen den eigenaar en den derde gesloten vernietigd worden, op initiatief van dengenen die met een optie werd begunstigd.

Inderdaad wordt hier het beginsel « *fraus omnia corrumpit* » van toepassing. Een huurcontract afsluiten met iemand waarvan men weet dat hij, dusdoende, zijn rechten te buiten gaat, is medeplichtigheid aan een bedrog. Wegens zijn kwade trouw, moet de derde die de huurovereenkomst heeft aangegaan, zelf de gevolgen dragen der vernietiging van dat contract. Hij heeft met andere woorden noch een verhaal noch een recht op schadevergoeding.

Heel anders stelt zich de kwestie wanneer het goed dat verhuurd werd niettegenstaande een vroegere en nog loopende optie van verhuring, niet onroerend maar roerend is. De eigenaar heeft verplichtingen opgenomen tegenover twee personen: aan den eerste schonk hij een optie, een belofte van verhuring, met de tweede heeft hij een huurcontract gesloten. Wie heeft nu recht op het genot van het goed? Zoo de tweede persoon met wien een huurovereenkomst werd gesloten, te goeder trouw is, komt het genot van het goed toe aan dengene die de eerst het materieel bezit van het goed heeft ontvangen. De andere heeft tegenover den eigenaar een recht op schadevergoeding. Zoo de tweede persoon niet te goeder trouw is omdat hij bij het aangaan van het huurcontract het bestaan der vroegere optie van verhuring kende, heeft alleen de schuldeischer der optie van verhuring recht op aflevering en genot van het goed in kwestie.

Waar halen wij deze regeling vandaan? Wij passen eenvoudig artikel 1141 van het burgerlijk wetboek toe. Wanneer, zoo zegt dit artikel, een zaak achtereenvolgens aan twee personen werd verkocht, is diegene eigenaar geworden die de eerste het bezit van de zaak te goeder trouw heeft bekomen. Indien uit een eerste verkrijging van het bezit eigendomsrecht kan voortspuiten, mag men a fortiori beroep doen op een eerste materiele verkrijging van de zaak om zijn huurrecht te staven. Trouwens het artikel verklaart uitdrukkelijk dat zijn

regeling van toepassing is niet alleen voor het geval van tweemaal beloofde eigendomsoverdracht, maar ook telkens de eigenaar van een roerend goed tegenover twee verschillende personen de verplichting heeft aangegaan om de zaak eenvoudig te *leveren*.

De belofte van verhuring kan aangegaan zijn voor het geval dat een bepaalde voorwaarde tot verwezenlijking komt. « Indien ik de stad verlaat, zegt bij voorbeeld de eigenaar, krijgt U een voorkeur voor de verhuring van mijn huis. » De eenzijdige verplichting van den eigenaar om een voorkeur te verleen aan de tegenpartij, wordt afhankelijk gemaakt van een voorwaarde. Al de regels betreffende de opschortende voorwaarde zijn hier van toepassing. De eigenaar heeft geene verplichtingen zoolang de voorwaarde niet tot verwezenlijking komt. Doch de vervulling van de voorwaarde heeft terugwekkende kracht; de optie moet dan beschouwd worden als bestaande sinds het oogenblik waarop partijen hun overeenkomst hebben gesloten. Een verhuring die de eigenaar aan een derde zou hebben toegestaan ondanks de door hem voorafgaandelijk verleende optie onder voorwaarde, ondergaat het lot dat wij hierboven voor verschillende hypothesen hebben uiteengezet, wanneer eenmaal de voorwaarde tot vervulling is gekomen.

In ons betoog hebben wij geen gewag gemaakt over de wijze waarop de verkrijger eener optie van verhuring het bestaan van zijn recht en den datum waarop zijn recht ontstaan is, zal bewijzen. De gewone regels zijn hier van toepassing. Hij zal namelijk onderworpen zijn aan de voorschriften van artikel 1328 B.W.B. om te bewijzen dat zijn optie bestond voor de verhuring die de eigenaar aan een derde zou hebben verleend. Hij mag nochtans met alle middelen van recht bewijzen zoodra hij optreedt tegenover iemand die bedrog heeft gepleegd.

R. VANDEPUTTE,
Hoogleraar te Leuven.

Verantwoordelijkheid van aannemers en bouwmeesters — Wat zijn «groote werken» in den zin van art. 2270 B.W.V. Voorbeelden en toepassingen

De wet geeft geen bepaling van «groote werken». Volgens rechtspraak en rechtsleer dient er hierdoor verstaan:

1) *De werken die de structuur of de samenstelling zelve van een gebouw uitmaken, in zijne voornaamste bestanddeelen of hoofddeelen.*

Deze uitdrukking heeft dus een meer uitgebreiden zin, dan « oprichting van gebouwen ». De wet heeft met de uitdrukking « groote werken » denzelfden zin bedoelt als in de uitdrukking: « groote herstellingen ». 't Zijn de werken betreffende de voornaamste hoofddeelen van een gebouw.

Art. 1792 B. W. B. beoogt den ganschen bouw, art. 2270 B. W. B. de gedeeltelijke werken er van: *de aard* zelf der werken, blijft in beide gevallen dezelfde. Beide wetsbepalingen hebben betrekking met dezelfde soort werken. De moeilijkheid of onmogelijkheid om bij de oplevering, de verborgen gebreken waar te nemen is immers dezelfde voor gedeeltelijke werken als voor een ganschen bouw, die dus beide door dezelfde rechtsprincipiën beheerscht worden.

Voorbeelden en toepassingen. Werden onder andere als «groote werken» aanzien:

De volledige inrichting van een verwarmingsstoestel, deel uitmakende van een gebouw (1);

De werken van dakbedekking en het loodwerk in een huis, in forfeit uitgevoerd (2);

Het metselwerk in den voorgevel van een gebouw, enz.

« Jugé que si l'article 2270 du C. C., ne définit point ce que l'on doit entendre par gros ouvrages, il paraît naturel, d'éclaircir le sens de ces termes par les textes du code civil, qui distinguent les grosses et les menues réparations à faire aux bâtimens, et alors on peut dire que le gros ouvrage comprend la structure même de l'édifice ou ses parties maîtresses, et que spécialement la façade d'un bâtiment doit être rangée dans cette catégorie: le fait que l'on aurait substitué, pour faire les façades, des matériaux d'application à la pierre est indifférent et encore que les experts déclarent que les détériorations n'affectent en rien le gros œuvre proprement dit, les moulures et crépissage constituant des ornemens appliqués sur le gros œuvre, c'est à bon droit, que le premier juge a décidé que les maçonneries en briques, formant l'encorbellement des corniches ainsi que leur crépissage au mortier de ciment constituent en leur ensemble un gros ouvrage, qui, s'il est atteint d'un vice de construction, peut, alors même que la solidité de l'édifice ou de l'une des parties notables n'en serait pas affectée, compromettre cependant la sécurité publique » (3).

Volgens een zeker rechtstelsel, zouden alleen de werken, waarvan de slechte staat de sterkte van het gebouw in gevaar brengen, en een gedeeltelijke of gansche instorting van het gebouw of zijner hoofd-deelen kan veroorzaken, als «grootte werken» mogen beschouwd worden.

Zoo b.v. zouden plafonneerwerken, die stipt genomen niet noodzakelijk zijn voor de sterkte van het gebouw of gebreken in het plaatsen van muurbedekking, in een badkamer, die het bestaan van het gebouw niet in gevaar brengen (4), nooit onder toepassing vallen van art. 1792 en 2270 B. W. B.

« Jugé que seuls les travaux dont le mauvais état mettrait en péril la solidité de l'immeuble construit, et pourrait faire craindre un écoulement partiel ou total des parties maîtresses de l'édifice, peuvent être considérées comme des «gros ouvrages» et donner lieu à l'application des art. 1792 en 2270 C. c. Il n'en est pas ainsi des plafonnages qui ne sont pas des travaux absolument nécessaires à la solidité d'un immeuble et dont on peut se passer sans inconvénient à cet égard, comme cela se fait dans la plupart des bâtimens à la campagne et dans les fabriques (5).

De louter versieringswerken, vreemd aan de eigenlijke structuur van een gebouw, en waarvan de gebreken zonder invloed zijn op de sterkte en het bestaan van het gebouw, vallen ook buiten toepassing der tienjarige verantwoordelijkheid, zoo b.v. zekere bepleisteringen dienende tot versiersel.

Vermelden wij hier een belangwekkend geval aan, dat door L. Terneus aangehaald wordt.

« Een eigenaar had ondervonden dat er aan eene buitenbepleistering in simili-steen, gebreken waren: op vele plaatsen brokkelde zij af, kwamen er scheuren in, enz. Die eigenaar eischte dat zij afgekapte en vernieuwd werd.

Niet alleen beriep hij zich op voormeld art. 1792, B. W. maar steunde zijn eisch ook op art. 1641 en

volgende, aangaande den waarborg wegens gebreken der verkochte zaak. Hij beweerde dat die bepleistering verborgen gebreken had, welke haar ongeschikt maakten tot het gebruik waartoe zij bestemd was, zoodat hij zich gerechtigd meende, hetzij om zich den prijs te doen terugbetalen, hetzij om bouwmeester en aannemer te verplichten het werk opnieuw te doen, en, desgevallend schadevergoeding te betalen.

Daar men had niet te doen met eene bepleistering voor doel hebbende het gebouw te versterken, noch om zelfs bij te dragen tot de waterdichtheid der muren; zij was eigenlijk maar een versiersel dat niets gemeens heeft met de bouw der gevels. De handelsrechtbank van Brussel oordeelde om die redenen, den 28 Juni 1924, dat art. 1792 en 2270 B. W. B. hier ten onrechte ingeroepen waren; dat de tienjarige verantwoordelijkheid zich niet uitstrekt tot de gebreken, zelfs niet de verborgene, van eene buitenbepleistering in simili-steen; dat deze gebreken gedekt zijn door de definitieve aanvaarding van het gebouw; en ook dat art. 1641 en volgende niet toepasselijk zijn inzake aanneming. (Jur. Comm. Brux. Sept. 1924, bl. 382; Pasicrisie, Febr. 1925, III, bl. 34).

Un enduit en simili-pierre, constitue une mince couche d'enduit, qui n'a ni pour but ni pour effet de consolider le bâtiment en quoi que ce soit, ni même de coopérer à l'étanchéité des murs, assurée en l'espèce par un cimentage sous-jacent. Il constitue un pur ornement étranger à la structure des façades et dont les vices sont sans influence sur l'existence de l'édifice. Les désordres qui se sont manifestés dans ce simili ne donnent lieu à l'application de l'art. 1792 C.C. ni même à celle de l'art. 2270 C.c. qui ne vise que les gros ouvrages, c. à d. ceux qui constituent la structure même de l'édifice et de ses parties maîtresses. (6)

Uit de rechtspraak spruit ook voort dat de tienjarige verantwoordelijkheid op werken van roerenden aard niet toepasselijk is — al werden deze onroerend bij bestemming, na de levering. De aannemer van zulkdanige werken is, na de oplevering, van alle verantwoordelijkheid ontlast (7) behoudens uitdrukkelijk overeengekomen waarborgstermijn. Men weet immers dat speciale bedingen, waarbij bepaalde waarborgstermijn voorzien wordt, bindend zijn, telkens de tienjarige verantwoordelijkheid niet van toepassing is.

Er werd gevonnisd dat de plaatsing van een stoomketel in een fabriek geen «groot werk» uitmaakt, (8), wel integendeel van een lift met toebehooren, die van onroerenden aard is en deel uitmaakt van het gebouw. (9)

2) Buiten de gedeeltelijke hoofdwerken van gebouwen, slaat de uitdrukking «grootte werken» nog op alle ander welkdanige grootte bouwwerken van onroerenden aard, zooals bij voorbeeld het aanleggen van bruggen (10) en viaducten, het graven van een kanaal of van grootte putten, enz., het oprichten van grootte bouwwerken die een geheel uitmaken en bijzondere kennissen vergen, ten einde sterkte en veiligheid te verzekeren. De gebreken aan deze werken, kunnen slechts na een zeker tijdsverloop, door het gebruik, uitschijnen (11). Zijn nog «grootte werken» het aanleggen van waterafleidingen uit een snelle stroom of eene bron (12), het aanleggen van een baan (13), enz., enz.

Eindelijk dient gezegd, dat, evenals voor de oprichting van gebouwen, werkaannemingen van «grootte

werken» onder toepassing vallen der tienjarige verantwoordelijkheid, welke ook de voorwaarden der aannemingen of de vaststelling van den aannemingsprijs wezen, voor zooveel de leiding aan den bouwheer niet toebehoort.

In alle gevallen waarin art. 1792 en 2270 B. W. B. niet toepasselijk zijn, blijven de werken beheerscht door de principen van het gemeen recht. Hieruit volgt 1) dat de verantwoordelijkheid van aannemer en bouwmeester, onmiddellijk na de oplevering vervalt: men vermoedt dat de gebreken bij de oplevering kunnen vastgesteld worden. De bouwheer moet aannemer en (of) bouwmeester op de bespeurde gebreken attent maken, en deze doen herstellen, vooraleer de werken op te nemen en goed te keuren; 2) dat het aan partijen vrij staat in het aannemingscontract bijzondere waarborgstermijnen te voorzien.

Mr. A. RODENBACH.

(Uit het Werk «Verantwoordelijkheid van aannemer en bouwmeesters»).

- (1) Luik, 22 Juli 1896 Jur. Comm. Luik 1896-267.
- (2) Cass. fr. 14 Juni 1898 D. P. 1898 I. 526, Contra: voor dakbedekking, Civ. Seine 16 Juli 1886 Gaz. Trib. 8 Oct. 1886.
- (3) Beroep Brussel, 13 Juli, P. P. 1912-351.
- (4) Planiol et Ripert t. XI n° 951. Burg. Brussel, 28 Oct. 1932 (Immobilia Janv. 33). Cass. fr. 19 Dec. 1928 (Gaz. Pal. 1929, I. 162).
- (5) Comm. Brux. 7 Dec. 1921 (Jur. Comm. Brux. 1922, p. 43).
- (6) Comm. Brux. 28 Juni 1924 (Jur. comm. Brux. 1924 p. 382), zie ook — kelder niet watervrij, — en ondrinkbaar water, Antw. 17 uni 1898 (P. P. 1901, 1247) Comp. Civ. Brux. 12 Oct. 1898 (Pas. 1899 p. 5).
- (7) Delvaux Entrepr. Trav. p. 153; Troplong 991 App. Metz 17 Oct. 1843 (Sir. 1844, 2. 173).
- (8) Comm. Lyon, 3 Aug. 1906 (Gaz. Comm. Lyon, 3 Jan. 1907).
- (9) Alger, 7 Juni 1902, (Rev. Alger 1902, 2. 368).
- (10) Cass. Fr. 11 Maart 1839 (Dalloz Louage d'Ouvr. n° 127).
- (10) Cass. Fr. 11 Maart 1839 (Dalloz Louage d'Ouvr. n° 127).
- (12) Cass. fr. 19 Mei 1851 (Dalloz 1851, I. 138).
- (13) Douai 28 Juni 1837 (Dalloz Trav. publ. n° 571).

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 14 December 1935.

Voorzitter: Mr de Lichtervelde.
Pleiters: Mr Bocken en De Ridder.

STRAFRECHT. — GEHEIMSTOKERIJ. — HUISZOEKING. — TOESTEMMING DER VROUW.

Eene huiszoeking in afwezigheid van den man ver-richt, maar met toestemming van de vrouw is wettig.

Ministerie van financiën t/ Van Oosterwijk.

Aangezien tevergeefs betichte beweert dat het proces-verbaal de inbreuk bestatigende hem niet op tijd zou beteeuend zijn geweest;

Aangezien dit stuk gesloten werd op 24 Oogst 1935 en aan betichte besteld is geworden op 28 Oogst volgende, aldus binnen de vijf vereischte dagen;

Aangezien ten andere betichte beweert dat de huiszoeking ten zijnen verricht in zijne afwezigheid, bij gebrek aan zijn persoonlijke toestemming als onwettig zou moeten aanschouwd worden;

Aangezien de vrouw van betichte, de gevraagde toestemming verleend heeft, dat men moet aannemen in het huidig geval, bij afwezigheid van haren man, dat de vrouw, die het recht heeft van toegang van haar huis aan iemand toe te staan of te weigeren, moet aanzien worden als hebbende een stilzwijgende volmacht van haren echtgenoot verkregen, en diensvolgens de huiszoeking mocht toestaan;

Aangezien de feiten bewezen zijn... (zonder belang).

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

4e Kamer. — 10 Januari 1936

Eenig rechter: Mr Van Geyt.
Openbaar Ministerie: Mr Cerckel
Pleiters: Mrs De Baeck en Vincentelli

BEVOEGDHEID VAN DEN VREDERECHTER. — ART. 2bis DER WET VAN 25 MAART 1876 GEWIJZIGD DOOR K. B. VAN 13 JANUARI 1935. — VRAAG TOT ONDERHOUDSGELD. — VERSCHIEDENE VERWEERDERS. — BEDRAG VAN DEN EISCH JEGENS ELKEN VERWEERDER AFZONDERLIJK BEPAALT BEVOEGDHEID EN AANLEG.

In een geding, strekkend tot het bekomen van onderhoudsgeld, door éénzelfden aanlegger tegen verscheidene verweerders ingespannen, worden de bevoegdheid en de aanleg jegens elken verweerder afzonderlijk bepaald door het bedrag van het jaarlijksch pensioen dat van hem geëischt wordt. Zulks blijkt uit de bewoordingen van het nieuw art. 2bis der wet op de bevoegdheid (K.B. 13 Januari 1935) en vloeit voort uit de algemeene beginselen (art. 25 der wet van 25 Maart 1876), want elk dezer eischen berust op een verschillenden titel.

V... Henri, beroeper t/ Maria E..., Wwe V..., beroepene

Over de bevoegdheid:

Overwegend dat de oorspronkelijke vraag, door beroepene ingeleid, bij verzoekschrift, tegen beroeper en twee andere zoons van beroepene, strekte tot betaling, door elk dezer drie verweerders, eener som van 180 frank per maand, ten titel van onderhoudsgeld;

Overwegend dat de vraag rijst hoe, ten aanzien van art. 2bis der wet van 25 Maart 1876 (zooals dit thans gewijzigd is door K. B. van 13 Januari 1935),

het «bedrag van den eisch» dient bepaald, en wel nl. of de jaarlijksche sommen die, door éénzelfden eischer, ten titel van onderhoudsgeld, aan verscheidene verweerders gevraagd worden, daartoe dienen samengeteld, dan wel of de som die van elk hunner geëischt wordt, afzonderlijk dient beschouwd;

Overwegend dat de weglating, in den nieuwen tekst van art. 2bis, der woorden «in het geheel» («en totalité»), die in de vroegere teksten (opvolgenlijk bij de wetten van 12 Oogst 1911, 11 Februari 1925 en 15 September 1928 ingevoerd) telkens opnieuw voorkwamen, duidelijk aantoon, welk de wil van den koninklijken wetgever van 1935 geweest is;

Dat, ten overvloede, het stilzwijgen der huidige wet over de betwiste vraag voor gevolg heeft dat deze vraag dient opgelost volgens de algemeene beginselen; dat volgens deze beginselen (zooals, a contrario, uit art. 25 der wet op de bevoegdheid voortvloeit), de bedragen die onderscheidenlijk van verschillende verweerders geëischt worden, afzonderlijk dienen beschouwd, om de bevoegdheid en den aanleg te bepalen, *wanneer zij verschuldigd zijn krachtens verschillende titels*; en dat de titel der schuld van onderhoudsgeld, voor elken schuldenaar, bestaat in den band van bloed- of aanverwantschap of in den huwelijksband die hem aan den schuldeischer bindt, en dus verschillend is van den titel waarop de vordering jegens zijn mede-verweerders gesteund is;

Overwegend dat uit het voorgaande volgt dat, hier ter zake, het bedrag van den oorspronkelijken eisch waarover beroep slechts fr. 180 x 12 is 2160 frank per jaar bedroeg; dat de eerste rechter dus bevoegd was om erover te beslissen;

Ten gronde:

(Het overige zonder belang).

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE HASSELT

18 November 1935.

Voorzitter: Mr. Van Hauwermeiren.

Openbaar Ministerie: Mr. Vanhoudt, substituut.

Pleiters: Mrs H. Van de Velde, Dutry en Carlier.

AANSPRAKELIJKHEID (art. 1382 en 1384). — AUTO-LEERMEESTER.

Het feit dat iemand nog maar leert een auto sturen en dit in bijzijn van zijn leermeester ontslaat hem niet van zijne verantwoordelijkheid; hij blijft aansprakelijk voor zijne persoonlijke fout, gebrek aan vooruitzicht of voorzorg (art. 1382);

Een leerling kan art. 1384 tegen zijn leeraar niet inroepen om zich van zijn eigen fout te ontlasten.

Op. Min. en Claey (B. P.) t/ Brantegem en Carlier.

Beticht van bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, doch zonder inzicht om den persoon van een ander aan te vallen, onvrijwillig slagen of verwondingen te hebben veroorzaakt aan Claey Elodie, te Landegem, den 17 Maart 1935.

Aangezien bij exploit van 3 Oktober 1935, de betichte Van Brantegem, dagvaarding heeft doen geven

aan Jozef Carlier, voornoemd om dezen laatsten uitsluitelijk verantwoordelijk te doen verklaren voor al de gevolgen van het ongeval hier in kwestie, om, in alle geval Charlier zich te hooren veroordeelen tusschen te komen in het burgerlijk geding alhier door Claey Elodie ingespannen ten eerste tot vrijwaring, en ten tweede om ten minste hem het tusschen te komen vonnis gemeen te hooren verklaren in al zijne schikkingen;

Gezien de samenhoorigheid bestaande tusschen de gedingen, de rechtbank zonder verzet vanwege de verschillende partijen, deze gedingen samengevoegd heeft om gezamenlijk ten gronde behandeld te worden en door een zelfde vonnis beslecht te worden;

Gehoord de verklaring, die door de klaagster als getuige onder eed is afgelegd geworden;

Gehoord in hare besluiten, de burgerlijke partij, bijgestaan door mer H. Van de Velde, advocaat;

Gehoord de betichten in hunne middelen van verdediging, voorgedragen door hen zelf en Mer Dutry voor Van Brantegem, als betichte, en als eischer, en Mer Struye, voor Carlier als betichte en als verweerder;

Gehoord den heer Vanhoudt, substituut procureur des Konings, in zijne vordering;

Overwegende dat het niet is aan te nemen dat iemand die het waagt een gevaarlijk voertuig te besturen, van alle vooruitzicht of voorzorg zou ontslagen zijn onder voorwendsel dat hij zelf de noodige bekwaamheid nog niet bezit en dat een leermeester nevens hem heeft plaats genomen;

Aangezien hier in zaak de betichte Van Brantegem zich had moeten vergewissen of de weg waarop hij wilde leeren rijden, geen gevaarlijke weg was, en namelijk of er aldaar geen gevaarlijke draai was;

Dat hij, volgens de verklaring ter zitting gedaan door het slachtoffer, plaats genoeg had om voorbij te rijden daar er niets in den weg was;

Dat zijn persoonlijke fout, gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, blijft bestaan en het feit te zijnen laste bewezen is;

Overwegende dat de tweede betichte Carlier, geen persoonlijke fout begaan heeft, daar hij overigens, door den handfrein vast te nemen, het mogelijke gedaan heeft om het ongeluk te voorkomen;

Aangezien het niet gebleken is dat hij het is die den bereden weg had gekozen of aangeduid;

Aangezien de feiten ten laste van den tweeden betichte, niet ten genoeg van rechte is bewezen;

Om deze redenen:

Gezien de volgende artikels door den heer voorzitter aangeduid:

40, 44, 45, 418, 420, strafwetboek; 194 van het wetboek van strafvordering;

De rechtbank, rechtdoende op tegenspraak voor beide betichten:

Verwijst den eersten betichte, Van Brantegem, tot eene geldboete van 50 frank.

Gezien artikel 176 der wet van 2 Januari 1926; 37, 38 wet 8 Juni 1926; 1 K. B. 15 Juni 1926; wet 27 December 1928. Verhoogt deze boete met 60 opdecimen, zoodat zij gebracht wordt op 350 frank voor de boete van 50 frank;

Verwijst den eersten betichte Van Brantegem in de gerechtskosten ten voordeele van den Staat, begroot voor het geheel op 23,63 frank;

Beveelt dat bij gebrek aan betaling der boete bin-

nen den tijd bepaald bij artikel 40 van het strafwetboek, deze zal mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van 8 dagen, voor de boete van 350 frank;

Ontslaat den tweeden betichte Carlier, van de vervolging zonder kosten;

En rechtdoende over den eisch der burgerlijke partij;

Overwegende dat de schade, door deze partij, geleden billijk mag geschat worden op de verder bepaalde som die wordt toegekend;

Gezien artikel 1382, 1383 van het burgerlijk wetboek;

Verwijst den betichte Van Brantegem alleen, aan gezegde partij te betalen, ten titel van schadeloosstelling de sommen van :

Voor werkonbekwaamheid, gezien het gebrek aan stellige bewijzen, voor wat de dagelijksche winst betreft, te schatten ex aequo et bono op :	800,—
Voor schade aan kleederen ex aequo et bono	300,—
Voor onkosten geneesheer	350,—
Voor pijn en smart ex aequo et bono	450,—

Samen : fr. 1900,—

Dit met de gerechtelijke intresten van af den dag der aanstelling, zijnde 24 juni 1935, en de kosten dezer partij op taks;

Geeft akte aan de burgerlijke partij van haar voorbehoud voor de toekomst;

Verwerpt het overige van den eisch der burgerlijke partij, als ongegrond; wijst haren eisch tegen Carlier af;

En beslissend nopens den eisch van Van Brantegem tegen Carlier;

Gezien de hoogervermelde beschikking op strafgebied;

Aangezien den eisch niet gesteund is op een contraktuele verantwoordelijkheid;

Aangezien het artikel 1384 van het burgerlijk wetboek, niet kan ingeroepen worden door den leerling om zich van zijn eigen fout te ontlasten ten nadeele van zijn leeraar;

Dat wel is waar een slachtoffer zelf dat artikel 1384 in voorkomend geval zou kunnen inroepen, maar dat het zulks hier in zaak niet gedaan heeft en dus enkel de beide betichten wegens hun persoonlijke fout heeft willen verantwoordelijk stellen;

Aangezien de tweede betichte Carlier niet kan aanzien worden als de aansteller in den zin van artikel 1384 voornoemd; dat er dus geen plaats grijpt tot vrijwaring en dat er verder geen reden bestaat om het vonnis gemeen te maken;

Om deze redenen, op tegenspraak, de rechtbank wijst den eisch van Van Brantegem af als ongegrond, de kosten door hem gedaan blijven te zijnen laste;

Gelast het Openbaar Ministerie met de ten uitvoerlegging van het onderhavig vonnis, binnen de mate zijner bevoegdheid.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE TONGEREN

22 Januari 1936.

Voorzitter : M. J. Frère.

Op. Min. : M. J. Thoné.

Pleiters : Mrs Monami en R. Ulrix.

TAALGEBRUIK. — NEDERLANDSCHE OF FRANSCHES TEKST ZONDER VERMELDING VAN ORIGINEEL. — NIETIGHEID.

Eene rechtstreeksche dagvaarding voor de Correctioneel Rechtbank beteekend in de Nederlandsche en de Fransche taal zonder vermelding van origineel en vertaling is nietig; des te meer als de beide teksten zoozeer van elkaar verschillen dat de Nederlandsche schier onverstaanbaar is.

Op. Min. en Dubuisson t/ Pery.

Overwegende dat de rechtstreeksche dagvaarding ten verzoeken van Dubuisson Ernest aan Péry Albert in de Nederlandsche en in de Fransche taal beteekend werd, zonder dat uit de akten blijkt welke de originele tekst is en welke de vertaling;

Dat men aldus moet vermoeden dat beide teksten gelijke waarde hebben en een enkele dagvaarding uitmaken, zoodat de akte een tweetalig stuk zou zijn, hetgeen in strijd is met de voorschriften van art. 1 en 2 van de Wet op het gebruik der talen in gerechtszaken (Zie Kooph. Antwerpen, 18 Oct. 1935, Rechtsk. Weekblad, 1935-36, kol. 210);

Overwegende dat overigens beide teksten zoozeer van elkaar verschillen, dat de Nederlandsche schier onbegrijpelijk is;

Overwegende dat ten slotte de Fransche tekst vermeldt dat de instrumenteerende deurwaarder aan gedaagde een afschrift heeft afgegeven van den Franschen tekst met een Nederlandsche vertaling; dat aldus de beschikkingen der wet van 15 juni 1935 werden overtreden;

Overwegende dat de burgerlijke partij zich tracht te verdedigen door inroeping van art. 55 § 1 der overgangsbepalingen van de wet op het talengebruik in gerechtszaken;

Overwegende dat dit artikel enkel toepasselijk is in burgerlijke en in handelszaken (Zie de rede van Procureur-generaal Hayoit de Termicourt, onder artt. 55 tot 59);

Om deze redenen :

De Rechtbank, alvorens den grond der zaak te onderzoeken, zegt de vordering niet ontvankelijk wegens nietigheid der dagvaarding;

Veroordeelt de burgerlijke partij tot de kosten.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE BRUGGE

6 Juni 1935.

Voorzitter : Mr Soenen.

Rechters : MM. de Walque en Frayes de Veubeke.

Substituut-Procureur : Mr Matthys.

Pleiter : Mr Jos. M. de Vlioger.

ALCOHOLWET: GELEIVRACHTBRIEVEN. — VERPLICHTE BEWARING GEDURENDE DRIE JAREN. — BEWIJS DER OVERTREDING.

Wanneer het Ministerie van Financiën vervolging inspant om een geleivrachtbrief niet te hebben voorgebracht dan dient het vervolgend Ministerie eerst en vooral te bewijzen dat de beklaagde de levering alcohol ontvangen heeft;

Het bestaan van een inschrijving in de boeken van een likeurhandelaar is op zichzelf geen voldoende bewijs.

Overwegende dat de verdachte vervolgd wordt voor het niet voorbrengen van 5 geleivrachtbrieven, betreffende leveringen van sterke dranken;

Aangezien betichte ter zitting een geleivrachtbrief, betreffende leveringen heeft ingediend, en op de stelligste wijze betwist de andere leveringen besteld en ontvangen te hebben;

Aangezien er geen enkel bewijs in zake bestaat, dat betichte feitelijk in bezit was of ooit in bezit geweest is der waar op haren naam in de boeken van den leverancier ingeschreven;

Dat er namelijk geen bestelbrief, noch verzendingsbulletijn bestaat; dat zelfs in geval de leveringen per auto-camion, zooals het is beweerd zouden gedaan zijn, er nog een vrachtboek zou moeten bestaan, hetwelk aan ieder levering ten huize door betichte of een harer onderdanen had moeten ondertekend worden;

Dat in de afwezigheid van vaste bewijzen de inschrijvingen op de boeken van den leverancier, die er ook belang zou kunnen in hebben, zelfs als vermoeden niet kunnen aangenomen worden.

Dat het dus niet is gebleken dat de betichte zich heeft plichtig gemaakt aan de feiten ten haren laste gelegd;

Om deze redenen:

De Rechtbank,
Spreekt de betichte vrij zonder kosten.

CORRECTIONEELLE RECHTBANK TE GENT

(In Beroep). — 30 Januari 1936.

Voorzitter: Mr De Sloovere.

Rechters: Mrs Reyckler en Struye.

Pleiters: Mrs Van Durme, Van Thorenburg en Van Hauwermeiren.

SOCIALE WETGEVING. — BEDIENDENPENSIOEN. — AFHOUDINGEN. — WET VAN 18 JUNI 1930. — OPENBARE ORDE.

De wet van 18 Juni 1930 is als sociale wet en als strafwet van openbare orde. Men kan derhalve door bijzondere voorwaarden hare toepassing niet ontduiken, noch hare draagwijdte beperken. Zij is van strikte uitlegging en toepassing. Door bezoldiging dient verstaan te worden alle sommen getrokken door den verzekerde wegens het bestaan van een contract van dienstverhuring.

Op. Min. en Cauwenberghe & Cs t/ de Ruick.

Overwegende dat de Ruick Maurice bij rechtstreekse dagvaarding voor den kantonale rechter gedaagd werd wegens overtreding op de wet van 18 Juni 1930, artikel 6 en 11, om: 1) de afhoudingen, voorzien door deze artikels, berekend te hebben op 70 t. h. van de brutowedde der bedienden;

2) Geen afhoudingen of stortingen te hebben gedaan op de wedde, betaald in Mei 1933;

3) Geen afhoudingen of stortingen te hebben gedaan op de wedde, betaald voor buitengewone verzoeningen;

Overwegende dat de eerste rechter beslist heeft dat de feiten ten laste van de Ruick Maurice niet ten genoeg van rechten bewezen waren, hem van de vervolging heeft ontslagen zonder kosten, en den eisch der Burgerlijke Partijen heeft afgewezen;

Overwegende dat bij ontstentenis van beroep vanwege het Openbaar Ministerie, dit vonnis kracht van gewijsde heeft verkregen op strafgebied; dat hooger vermelde Burgerlijke Partijen echter hunnen eisch ten bekwaren tijd hebben ingesteld; dat de Rechtbank dus van dezen in hooger beroep mag kennis nemen, en dienvolgens onderzoeken moet of de feiten ten laste van geïntimeerde bewezen zijn;

Overwegende dat de eerste Rechter uit het oog heeft verloren dat de wet van 18 Juni 1930 van openbare orde is, dit om tweeërlei redenen:

1) Als sociale wet,

2) Als strafwet, vermits de inbreuken op hare beschikkingen met straffen beteugeld worden; dat hieruit voortvloeit dat het op straf van nietigheid verboden is, door bijzondere overeenkomsten de toepassing ervan te ontduiken of hare draagwijdte te beperken (art. 6, 1131, 1133 B.W.B., — Braas. Traité Élémentaire de droit pénal, blz. 44);

Dat zij tevens als strafwet van strikte uitlegging en toepassing is (Braas, ibid, blz. 45, tot 48; Haus, Princ. gén. de dr. pénal belge, éd. 1879, t. I. n° 150 en 151);

Overwegende dat voornoemde wet bij artikel 6 beschikt « dat het bedrag der storting te doen door den bediende bepaald is op 3 t. h. van zijn bezoldiging »; dat « door bezoldiging dient verstaan *onverschillig welke som getrokken door den verzekerde wegens het bestaan van een contract van dienstverhuring* ».

Dat deze beschikking nog nader bepaald wordt bij artikel 2 van K. B. van 22-2-1932: « de *bezoldiging* waarmee rekening dient gehouden, ... *bestaat uit wedden, loonen, vergoedingen*, ... extratoelagen, en alle andere vaste of schommelende bezoldiging, onverschillig de benaming ervan, alsmede de waarde van de voordeelen in natura, — *De som dier bezoldiging stemt overeen met het bruto bedrag aangegeven voor de toepassing van de wetten, betreffende de inkomst-belastingen* ».

Overwegende dat de bewoordingen dezer wetsbepalingen klaar en duidelijk zijn, zonder de minste dubbelzinnigheid, en men dus met zekerheid mag besluiten dat het bedrag der stortingen moet berekend worden op het totaal bedrag van al de sommen die de bediende ontvangt, zonder welken aftrok ook, al werd deze ook gedaan bij overeenkomst met belanghebbende, vermits dergelijke overeenkomst, zooals hooger gezegd, van rechtswege nietig zou zijn;

Overwegende dat geïntimeerde erkent dat hij gezegde stortingen berekend heeft op slechts 70 t. h. der totale bezoldiging; dat hij beweert te goeder-

trouw te hebben gehandeld, en in overeenstemming met de inlichtingen hem verstrekt door het Ministerie van Arbeid, en door den heer Lauwaet, controleur der ouderdomspensioenen te Gent;

Overwegende dat de overtredingen bestaan door het feit zelf, dat inbreuk gedaan werd op de wet, afgezien van het opzet van den dader (Braas, *ibid.* blz. 75, section IV, les contraventions);

Dat men ten anderen voor de moraliteit der zaak dient op te merken, dat de betwisting slaat op de berekeningen die gedaan werden van 1932 af, tot en met Maart 1934, en dat het slechts einde 1934 is dat geïntimeerde met den heer Lauwaet onderhandelde over het bedrag der bezoldiging waarop hij de stortingen moest berekenen;

Dat hij dus wel op eigen initiatief gezegde berekening heeft gedaan op het netto bedrag, dit bij analogie met hetgeen hem werd toegelaten voor de bedrijfstaks en het crisisfonds;

Overwegende dat dergelijke analogische toepassing volstrekt moet worden uitgesloten, daar de fiskale wet uitdrukkelijk bepaalt dat de bedrijfstaks berekend wordt op het netto bedrag, terwijl de wet van 18 Juni 1930, even uitdrukkelijk beschikt dat bij de berekening der stortingen, het bruto bedrag der bezoldiging tot basis dient;

Overwegende dat de eisch der Burgerlijke Partijen ook gegrond is op het feit dat geïntimeerde geen afhoudingen of stortingen zou gedaan hebben op de bezoldiging betaald in Mei;

Overwegende dat geïntimeerde er zich bij bepaalt te verklaren dat de dagvaarding hiervan geen gewag maakt; dat hij echter het bedrag niet betwist;

Overwegende dat de dagvaarding slaat op de tekort afgehoudene en gestorte sommen van September 1932, tot einde Maart 1934;

Dat de maand Mei van 1933 dus onbetwistbaar ook bedoeld werd;

Overwegende dat de Burgerlijke Partijen eindelijk verklaren dat geen afhoudingen of stortingen werden gedaan op de wedde, bepaald voor buitengewone vertooningen;

Overwegende dat geïntimeerde beweert dat hij hiertoe niet verplicht was, omdat deze sommen geen deel uitmaakten van de bezoldiging, daar de boven-tallige vertooningen enkel recht gaven op een vergoeding;

Overwegende dat, ware dit ook het geval (*quod non*, zie contract der Appellanten met geïntimeerde, artikel III), — gezegde sommen toch in aanmerking moesten komen, vermits zij deel uitmaken van de bezoldiging zooals deze door de wet wordt verstaan (zie wet 18 Juni 1930, artikel 62 en K. B. 22-2-1932, artikel 2, hooger aangehaald);

Overwegende dat geïntimeerde het bedrag der geëischte sommen niet betwist;

Overwegende dat het uit deze beschouwingen blijkt dat de feiten die ten laste gelegd werden van geïntimeerde bij rechtstreeksche dagvaarding van 27 Maart 1935, ten volle bewezen zijn; dat de eisch der appellanten dus gegrond is en het bedrag ervan gerechtvaardigd.

De Rechtbank, gehoord het O. M., enz., ontvangt de beroepen, en erover beslissende, — alle verdere of strijdige conclusies van de hand wijzende als ongegrond;

Doet te niet het bestreden vonnis op burgerlijk gebied.

En opnieuw beslissende, en doende wat de eerste rechter hadde moeten doen; gezien de wet van 18 Juni 1930, artikels 2, 6, 11, 56, 57.

Veroordeelt geïntimeerde de hierna vermelde sommen met eigen geldmiddelen te storten aan de Nationale Kas voor Bediendenpensioenen:

Voor de burgerlijke partij: Cauwenberg Marcel: 877 frank;

Voor de burgerlijke partij Reudens Louis: 968 fr.;

Voor de burgerlijke partij Bouaert Gabrielle: 748 frank;

Voor de burgerlijke partij Van Rijn Karel: 788 fr.

N. B. — Dit vonnis heeft kracht van gewijde verkregen.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

2de Kamer. — 17 Mei 1935.

Voorzitter: M. Landtmeters.

Rechters: H.H. Van Hoofstadt en R. Peeters.

Referendaris: Dr. E. Van Houtte.

Pleiters: Mrs Andries en Oyen.

FEITELIJKE VENNOOTSCHAP. — HOOFDELIJKHEID. — VORDERING TEGEN EEN VENNOOT INGESPANNEN. — ONTVANKELIJKHEID. ERFRECHT. — FEITELIJKE VENNOOTSCHAP TOT VOORTZETTING VAN HANDEL. — AANSPRAKELIJKHEID DER ERFGENAMEN. — HOOFDELIJKHEID.

De vennoten eener feitelijke vennootschap zijn solidair verantwoordelijk voor de door hen aangegane verplichtingen. Zoodoende mag elk der vennoten alleen vervolgd worden voor de betaling van de geheele verschuldigde som.

Dit is het geval, wanneer twee erfgenamen voortgaan in feitelijke vennootschap de handelszaak van hun overleden erflater uit te baten, voor de uitvoering der verbintenissen door den erflater aangegaan betreffende deze handelszaak.

Texas Company t/ Ache.

IV. — Ontvankelijkheid.

Aangezien de eisch zooals ingeleid ontvankelijk is; Aangezien inderdaad de mondelinge overeenkomst van 4 Juni 1928 aangegaan is geweest door den heer Hyp. Acke, vader van verweerder en overleden te Selzaete den 15 Januari 1929;

Aangezien door de akte van vereffening verleden tusschen de erfgenamen Acke den 31 Oogst 1929 voor Notaris A. Van der Linden te Selzaete en waarvan geboekt gelijkvormig afschrift (geboekt te Assenede, 4 bladen, 2 verzendingen den 5de September 1929, Boek 114, blad 85, vak 5, ontvangen 1.113,04 frank (à 0.60 % = 1.043.04 = greffie 35 × 2 = 70. De Ontvanger get. Ackaert) aan verweerder Leopold Acke en zijn broeder Georges Acke zijn aanbedoeld en door hen aanvaard, in overdeeldheid, al de baten afhangende van de nalatenschappen, zoo wegende als onwegende, alsook de kosten, nalaten en schulden van deze;

Aangezien de handelsuitbating van wijlen Hyp. Acke deel uitmaakte der nalatenschap en dus alleen door verweerder en zijn broeder zijn opgenomen geworden alsook de verplichtingen hieraan vastgehecht welke zij alleen zullen te vervullen hebben;

Aangezien zodoende verweerder regelmatig is gedagvaard geworden en de eisch met recht tegen hem ingediend;

Aangezien het niet verplichtend is vanwege aanlegger, Georges Acke broeder van verweerder en tweede in verdeeldheid zijnde eigenaar der handelszaak, te dagen voor deze Rechtbank tot dezelfde doeleinden;

Aangezien inderdaad het voortspruit uit de aanmerkingen van het handelsregister (niet voorgebracht) des. Gebroeders Acke L. & G. dat deze onderling eene feitelijke vennootschap uitmaken, gehuisvest te Selzaete, Frans Wittouckstraat, 57, onder N° 5828 van het handelsregister sinds het jaar 1929;

Aangezien de vennoten eener feitelijke maatschappij solidairlijk verantwoordelijk zijn voor de verplichtingen mondelings aangegaan door hen en zodoende één der vennoten alleen hoofdelijk mag vervolgd worden voor het alles;

Aangezien te meer Georges Acke, broeder van verweerder, Selzaete verlaten heeft den 31-12-'30 om zich te vestigen te Gent en uit deze stad vertrokken is den 28-8-1931 naar de Colonie om slechts terug te keeren den 13 October 1934;

Aangezien gedurende die periode van 31 December 1920 tot 14 October 1934 de handelszaak is uitgebaat geworden enkel door verweerder en het ook verweerder is welke enkel de bestellingen in benzine mondelings gedaan heeft bij aanlegger;

Aangezien inderdaad gedurende het tijdperk gaande van Februari 1931 tot einde Oogst 1932, een hoeveelheid van 1800 liters benzine is afgenomen geweest door verweerder en het alleen verweerder kan zijn welke deze bestellingen mondelings gedaan heeft gezien zijn broeder in de Colonie of te Gent vertoefde op dit oogenblik;

Aangezien om al deze redenen de eisch ontvankelijk en gegrond is en verweerder moet betalen aan aanlegster de som van 3.358,87 + 448,50 + 4.904,20 = frank : 8.711,57;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, zegt den eisch ontvankelijk en gegrond;

Veroordeelt verweerder te betalen aan aanlegster de som van 8.711,57 frank te samen met de gerechtelijke intresten en de kosten des geding;

Verleent akte aan aanlegster dat zij het geding schat op meer dan 9.000,00 frank om te voldoen aan de bevoegdheid en het rechtsgeding;

Verklaart het vonnis, behalve voor de veroordeeling tot de kosten, uitvoerbaar, niettegenstaande beroep maar mits borgstelling.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUSSEL

9e Kamer. — 24 Mei 1935.

Voorzitter : M. M. T. Lambert, ondervoorzitter.

Referendaris : M. L. Van der Linden, adjunkreferendaris.

Pleiers : Mrs L. Lagrou en Edg. Van Dessel.

POLITIËRECHTBANK. — VRIJSPRAAK. — KRACHT VAN GEWIJSDE. — DAGING VOOR KOOPHANDELSRECHTBANK. — AANGEVOERDE FOUT. — BLIJKBAAAR ZELFDE ALS EERSTE BETICHTING. — AFWIJZING.

Wanneer na vrijspraak van den Politierichter het feit der betichting blijkbaar hetzelfde is als de fout die voor den Koophandelsrechter wordt aangevoerd, dan moet de eisch worden afgewezen, omdat het eerste vonnis in kracht van gewijsde gegaan is en het dus ten overstaan van allen vaststaat dat bedoelde partij de haar ten laste gelegde fout niet beging.

Kunnen t/ Vermeylen.

Wat den hoofdeisch betreft : (zonder belang);

Wat den tegeneisch betreft :

Aangezien verweerder de verantwoordelijkheid van de aanrijding op den eischer werpt wien hij verwijt zich tusschen kruisende autos te hebben willen doorwringen, de helft der baan niet vrijlatend en deswege betaling eischt van de som van 1100 frank ten titel van schadevergoeding;

Aangezien echter uit den bundel blijkt dat de eischer van den hoofdeisch, bij vonnis van den politierichter van Elsene, d.d. 7 Juni 1933, waarvoor hij terechtstond naar aanleiding van hetzelfde ongeval, werd vrijgesproken van de betichting « verzuimd te hebben om bij het voorsteken er zich van vergewist te hebben of de baan links van het te voorbijrijden voertuig vrij was en wel over zoodanigen afstand dat het voorsteken zonder gevaar voor aanrijding kon geschieden »;

Aangezien het feit van gezegde betichting blijkbaar hetzelfde is als de fout door verweerder aangemerkt;

Aangezien gezegd vonnis in kracht van gewijsde is aangegaan en het dus, ten overstaan van allen, vaststaat dat de eischer van den hoofdeisch niet de hem ten laste gelegde fout beging;

Aangezien verweerder den hoofdeischer geen andere fout ten laste legt;

Aangezien hoofdeischer's schuld aan de aanrijding waarvan sprake niets is bewezen;

Om deze redenen :

Wijst de Rechtbank den eisch van aanlegger af als ongegrond, verwijst aanlegger in de kosten Rechtsprekende over den tegeneisch, verklaart hem ongegrond en wijst hem af.

COMMISSIE VAN HOOGER BEROEP in zake werkloosheid

23 Januari 1936.

Voorzitter : Mr H. Van Goethem.

Griffier : Mr Hamaide.

BEREKENING VAN HET BASISLOON. — UITLEGGING VAN ART. 24, KON. BESLUIT VAN 31 MEI 1933. — WIJZIGING IN DE BEROEPSHOEDANIGHEID VAN DEN WERKLOOZE.

Art. 25 van het Kon. Besluit van 31 Mei 1933 bepaalt, dat de werklozenvergoedingen niet de twee derden (of de drie vierden) van het normale loon mogen overschrijden. Als normaal loon dient be-

schouwd, het loon uitbetaald, op het oogenblik van de vergoeding, aan een arbeider van dezelfde beroepscategorie als den werkloze.

Deze laatste behoort tot de beroepscategorie waarin hij werkzaam was op het oogenblik zijner inschrijving in een werklozenkas. Hij zal slechts geacht worden van beroepscategorie te zijn veranderd, wanneer hij sedert ten minste één jaar in een ander beroep heeft gearbeid.

Zaak H...

Aangezien het hooger beroep, door den secretaris van de betrokken kas ingediend, er toe strekt de voorwaarden nader te bepalen onder dewelke het basisloon, voorzien bij art. 24 van het K. B. van 31 Mei 1933, gewijzigd bij K. B. van 14 Juli 1933, moet worden berekend;

Aangezien de eischer in beroep staande houdt dat tot basisloon dient, het loon dat betrokkene verdiende of kon verdienen juist voor zijn actuele werkloosheid;

Aangezien echter H... zich in zijn kas heeft laten inschrijven als handwever; dat hij verzekeraar werd verklaard op vertoon van een getuigschrift bewijzend dat hij werkelijk in die hoedanigheid thuis gewerkt heeft, maar dat uit oorzaak der onregelmatigheid van zijn werkzaamheid zijn gemiddeld dagelijksch loon in 1933 slechts 6 frank bedroeg;

Aangezien hij thans een ander getuigschrift voorlegt volgens hetwelk hij gedurende drie weken van 17 December 1934 tot 7 Januari 1935 als landbouwwerkman gewerkt heeft aan een loon van 30 frank per dag;

Aangezien de kas zich op dit stuk steunt om vol te houden dat betrokkene van beroepscategorie zou veranderd zijn;

Aangezien zij dientengevolge beweert dat het normaal loon hetwelk als basis moet dienen voor het berekenen van zijn werkloosheidsvergoedingen, dit zou moeten zijn van een nieuw beroep;

Aangezien de beroepscategorie van de verzekerden in principie bepaald wordt naar hun toestand op het oogenblik hunner inschrijving in een werklozenkas, (Art. 11 2° van het K. B. van 31 Mei 1933 en Omzendbrief 135 van 25 November 1934);

Aangezien insgelijks uit de termen van Omzendbrief 135 blijkt dat de arbeiders die van industrie veranderen slechts kunnen beschouwd worden als hebbende een nieuwe beroepshoedanigheid, met al de gevolgen die er kunnen uit voortvloeien, na ten minste één jaar in hun nieuw beroep te hebben gewerkt;

Aangezien uit de elementen van het dossier blijkt dat die voorwaarde in het onderhavig geval niet vervuld werd;

Verklaart de Commissie het hooger beroep ontkennelijk maar niet gegrond;

Zegt dat de beslissing getroffen door de Provinciale Commissie te Gent op 4 October 1935 haar volkomen en volledige uitwerking zal hebben.

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

VREDEGERECHT TE BRUGGE

3de Kanton. — 13 December 1935.

Vrederechter : Mr R. Declerck.

Pleiters : Mrs Boedt en G. Verougstraete.

ARBEIDSONGEVALLEN: ARBEIDSONGESCHIKTHEID. — VERHOOGING. — MOEILIKHEDEN VAN HERAANPASSING. — BAREMA DER KRIJGSINVALIDITEITEN.

Het procent der arbeidsongeschiktheid moet niet in abstracto vastgesteld worden noch uitsluitend naar de zuiver physiologische letsels. Er dient integendeel rekening gehouden te worden met alle concrete omstandigheden als daar zijn de moeilijkheden van heraanpassing aan eenige nieuwe taak, het ontbreken van een geschikt arbeidsveld, enz...

De Rechter dient desgevallen het door de deskundigen bepaald procent werkonbekwaamheid te verhoogen. Zijn aanduidingen mag hij naar eigen inzicht opzoeken, b.v. in de barema van krijgsinvaliditeit.

Van Loocke t/ Royale Belge.

Aangezien de vordering strekt tot het bekomen der wettelijke vergoedingen wegens een arbeidsongeval op 11 October 1933 aan den eischer overkomen, terwijl hij in dienst was van de N. V. Oranje-Nassau te Zeebrugge;

Aangezien bij vonnis van 5 April 1935, Dr Georges De Clercq, krijgsgeneesheer te Brugge, als deskundige aangesteld werd om den graad van arbeidsonbekwaamheid voortspruitend uit voormeld ongeval vast te stellen, alsook den datum der volheeling;

Aangezien de deskundige ertoe besluit : 1° dat eischer ingevolge het kwestige werkongeval aangedaan is van eene zenuwaandoening die zich op functioneel gebied kenmerkt door eene stijfheid van gansch de wervelkolom waarvan zelfs de lichtste bewegingen zeer sterke pijnen veroorzaken en dat deze zenuwaandoening bij eischer eerder van neurasthenischen dan van hysterischen aard is ; 2° dat het geval als geconsolideerd mag aanzien worden op datum van 11 Maart 1935; 3° dat er voor eischer een werkonbekwaamheid uit voortvloeit die mag geschat worden op 40 t. h.;

Aangezien eischer besluit tot eene werkonbekwaamheid te berekenen op de basis van 80 t. h.;

Aangezien het vaststaat dat kwetsuren aan de wervelkolom opgelopen zeer dikwijls ernstige gevolgen hebben waarvan de teekenen van neurasthenischen aard zijn;

Aangezien eischer, dewelke door den deskundige voorgesteld wordt als iemand die niet als een veinzer dient beschouwd te worden, zich in de onmogelijkheid acht nog zijn werk te hervatten, en daaronder zeer lijdt;

Aangezien uit het deskundig verslag blijkt dat de bewegingen die met het ruggegraatstelsel in verband staan, aan eischer groote pijnen veroorzaken ;

Aangezien daaruit mag besloten worden dat eischer in de onmogelijkheid is zwaar werk uit te voeren in den aard van datgene dat hij tot op het oogenblik van het ongeval uitoefende;

Aangezien niet alleen dient rekening gehouden te

worden met een theoretisch procent van werkonbekwaamheid, maar met de moeilijkheden van heraanpassing en van het vinden van een nieuw geschikt arbeidsveld;

Aangezien in deze omstandigheden, de raming van den deskundige als te gematigd voorkomt en eene werkongeschiktheid van 50 t. h. dient aanzien als meer overeenstemmende met den toestand van eischer;

Aangezien dit cijfer geenszins overdreven is; dat het namelijk slechts gelijk staat met het maximum dat volgens de Barema der Krijgsinvaliditeiten van het Ministerie van Nationaal Verweer; toegevoegd aan het Koninklijk Besluit van 4 Mei 1920, wordt toegekend voor neurasthenie van gemiddelden graad, ter uitsluiting dus van de zware gevallen waarvoor een procent van 50 tot 80 t. h. wordt voorzien;

Om deze Redenen:

De Rechtbank, wedsprakelijk en in eersten aanleg rechtdoende, verwijst de verweerster om aan den eischer de wettelijke vergoedingen wegens werkongeval uit te keeren op grondslag eener werkongeschiktheid van 50 t. h.; deze vergoedingen zijnde berekend op een jaarlijksch basisloon van 14.400 fr.;

Zeggen voor recht dat de toegekende vergoeding dient te loopen vanaf 11 Maart 1935, zijnde de datum van consolidatie der verwondingen;

Verwijst de verweerster tot al de kosten en het eereloon van den deskundige begroot ter som van 1.429.90 frank.

BIBLIOGRAPHIE

S. KOUNG, Docteur en Droit de l'Université de Grenoble, consul de Chine à Paris.

« Théorie constitutionnelle de Sieyès ». — Paris. Librairie du Recueil Sirey, 1934.

Sieyès is één van die figuren, die een machtigen invloed hebben gehad op het Fransch Omwentelingstijdperk, alhoewel hem niet altijd de eer wordt bewezen die hem werkelijk toekomt. Misschien verbleekte de schittering van zijn ster wel eenigszins door de onmiddellijke nabijheid van andere lichten der Revolutie, als Mirabeau, en later Bonaparte, en waren de omstandigheden hem weinig gunstig. Wat er ook van zij, toch zijn het zijne ideeën die tot richtsnoer hebben gediend bij het moeizaam en tastende uitwerken der achtereenvolgende constituties van die troebele periode.

Dr. S. Koug heeft zich dan ook in een diepe studie, « Théorie constitutionnelle de Sieyès », tot doel gesteld die persoonlijkheid in de verdiende klaarte te plaatsen en haar invloed op de Fransche Staatsregeling, en zoo op het grondwettelijk recht in 't algemeen, beter te omlijnen.

Een gedetailleerde, maar duidelijke levensbeschrijving helpt ons een klaar begrip te vormen van dien eigenaardigen geest, die Sieyès kenmerkt, en die de bron is geweest van een reeks degelijk geordende Staatsinrichtingsprojecten. Zijn religieuze opleiding — hij werd geestelijke; meer om aan zijn ouders te behagen, dan uit voorliefde voor die loopbaan — heeft van hem reeds vroegtijdig een in zichzelf gekeerd denker gemaakt, die zich met voorliefde in de metaphysica en de zedenleer verdiepte: vooral Loche, Condillac, Bonnet boeiden hem, alhoewel hij van geen hunner aanhanger is geweest.

De leer van Montesquieu, op historische leest geschoeid, moest onvermijdelijk indruischen tegen de opinie van Sieyès, die een vurig bekamper was van mogelijke invloe-

den der traditie en van het verleden, en een fel misprijzen aan den dag legde voor alles wat eenigszins naar Geschiedenis zweemde. De theorie van Rousseau kon evenmin genade in zijn oogen vinden. Enkel in de zuivere redeneering stelde hij betrouwen. Als geestelijke heeft hij nooit veel gepresteerd. De verdorvenheid en de kuiperijen van Adel en Geestelijkheid, die hij van nabij had kunnen gadeslaan, voedden in hem een haat tegen die bevoorrechte klassen en maakten hem tot een verdediger van den Derden Stand.

Een paar vlugschriften van zijn hand, die kort vóór de Revolutie verschenen, beantwoordden gansch aan den toenmaligen geestestoestand en wekten het algemeen enthousiasme op. Gansch de omwentelingsperiode heeft hij een actieve rol gespeeld, en hij is één van de weinigen die, in dien storm van ontketende hartstochten, het er levend afgebracht hebben.

Gedurende het Keizerrijk, alhoewel op den achtergrond, werd hij met eerbewijzen overladen. De Restauratie verplichtte hem uit te wijken. Hij vestigde zich te Brussel, waar hij bleef tot den val van dit regime.

Als Frankrijk het eerst met het Oud Stelsel brak, is dit niet omdat het zich ongelukkiger, of meer verdrukt voelde dan andere landen. De Revolutie van 1789 was een noodzakelijk uitvloeisel van een ideologie, reeds lang voorbereid door schrijvers en filosofen. Buiten Rousseau, Diderot, Montesquieu, hebben een massa brochures en pamfletten bijgedragen tot den triomf der heerschende meening, en niet het minst de geschriften van Sieyès. Wat aan Dr. Koug vooral belangrijk heeft geschieden is de bijdrage van den Franschen publicist tot de uitwerking van ieder der constituties van dien tijd.

Welke was nu zijn meening bij het losbreken van den storm? Met zijn ingeboren afkeer voor geschiedenis en traditie, zien we hem geen enkele der vroegere theorieën aankleven. Ook deelt hij niet de algemeene vooringenomenheid met de Engelsche Grondwet. Alhoewel hij ze onbetwistbare hoedanigheden toekent, keurt hij vooral hare regeling van de vertegenwoordiging af: de wetgevende macht berust er in handen van den Koning, den Adel en het Volk. De Koning en de Adel nu, zijn geen vertegenwoordigers der natie, die alleen het recht heeft wetten uit te vaardigen. Sieyès wil alleen de werkelijkheid beschouwen en die toetsen aan zijn principen. Daaruit volgt, dat vooral de scherpe sociale ongelijkheid van zijn eeuw hem 't eerst treffen. Met kracht breekt hij de voorrechten van Adel en Geestelijkheid, als strijdend met het einddoel van ieder politieke gemeenschap, af. Den Derden Stand maakt hij bewust van zijn waarde: deze is een Alles, een geheel, een volledige natie, die niet langer de verdrukking der bevoorrechten hoeft te verdragen. Voor Sieyès bestaat de vrijheid in het volle genot van alle rechten, voortvloeiend uit den persoon en de goederen, binnen de perken der Wet. De vrijheid van ieder individu wordt geëerbiedigd, zolang den in zijn drang naar steeds grootere ongebondenheid de gemeenschap niet schaadt. Niet een willekeurig overwicht, niet de macht, niet de traditie, alleen de Wet, uitdrukking van den algemeenen wil, die als doel heeft de vrijheid en het bezit van eenieder, kan haar beperken. Deze algemeene wil is het product der individueele willen, die men in een kleine gemeenschap gemakkelijk rechtstreeks kan kennen. Anders is het, als het aantal burgers groeit, dan is het noodig dat ieder onderdeel eenige leden afvaardigt om stem uit te brengen. Een groote natie is dus zeker nog meer verplicht vertegenwoordigers aan te duiden om in haar plaats te « willen »: dan kan alleen een representatief stelsel den algemeenen wil uitoefenen. Het volk moet dus goede vertegenwoordigers hebben, die alleen het algemeen belang op 't oog hebben; een territoriale indeeling zal als basis dienen voor de afvaardiging; de vertegenwoordigers zullen permanent vergaderen, terwijl $\frac{1}{4}$ van die vergadering om het jaar zal worden hernieuwd, om alle korpsgeest te beletten, die maar al te vlug in een ware aristocratie zou ontaarden; totale vrijheid van beraadslagen

is vereischt en ieder afgevaardigde vertegenwoordigt de geheele gemeenschap: dus geen imperatief mandaat. Alleen de mening der meerderheid heeft waarde, waaruit wordt afgeleid, dat alleen de stem van den Derden Stand geldt. Hij alleen toch belichaamt de gansche natie, terwijl de twee andere Orden slechts verdedigers van een minderheid zijn. Daaruit volgt nog de onrechtmatigheid van de stemming volgens Orde. Sieyès is daarbij ook voorstander van het algemeen kiesrecht mits zekere beperkingen nochtans.

Wat de scheiding der Machten betreft, daarmee bedoelt Sieyès niet, wat wij er nu gewoonlijk door verstaan: wetgevende-, uitvoerende-, rechterlijke macht. Hij onderscheidt hoofdzakelijk: «constitueerende macht» en «geconstitueerde machten». De constitueerende macht, zich spiegelend aan «de rechten van den mensch», schept een grondregeling, recht van eerste orde, van algemeenen aard, gegrond op den nationalen wil. Dit heeft als gevolg dat de natie zelf aan die grondwet niet gebonden is, maar enkel de politieke lichamen, door haar ingericht. De natie immers heeft een natuurrechtelijken grondslag, terwijl de regeering het positief recht als basis heeft. Het binden der natie zelf aan een grondwet, zou haar blootstellen aan het onwederroepelijk verlies van haar natuurlijke vrijheid, en wie zou dan bevoegd zijn te oordeelen over geschillen, die omtrent die grondregels mochten oprijzen. Daarom ook verwerpt Sieyès de theorie van het «sociaal contract».

Wie zal die constitueerende macht uitoefenen? De natie zelf is in de praktische onmogelijkheid dit te doen. De «Etats Généraux», geconstitueerd lichaam, is daartoe onbevoegd. De natie zal echter bijzondere afgevaardigden tot constitueerend lichaam aanstellen om totaal vrij, zooals zij zelf, op te treden. Hun mandaat zal kort en vast omlinjd zijn. De constitueerende macht is dus buitengewoon, voor een bepaald termijn en voor een bepaalde kwestie.

De «geconstitueerde machten» zijn de gewone machten die uit de eerste voortvloeien of er door ingesteld zijn. De voornaamste ervan is de wetgevende macht, die een zeker oppergezag heeft over de andere geconstitueerde lichamen: zij heeft b.v. als eersten plicht de uitvoerende macht te beperken. Constitueerende en geconstitueerde machten zijn absoluut van elkaar gescheiden, terwijl wetgevende-, uitvoerende- en rechterlijke macht niet duidelijk uiteen te houden zijn, en de twee laatsten eerder beschouwd worden als onderafdeelingen van de eerste.

Tijdens de «Constituante» wil Sieyès zijn principieën toegepast zien, hij motiveert ze breedvoerig, en gelukt er in ze voor het grootste deel ingang te doen vinden. Zijn groote waarde als organisator en beheerder komt op dit tijdstip vooral tot uiting. Karakteristiek is zijn kritiek van het koninklijk «veto», door hem onder eender welken vorm verworpen, alhoewel hij bekend voorstander te zijn van een constitutioneele monarchie.

De wanordelijke perioden van de «Conventie» en het «Directoire» brengen hem meer op het achterplan. Hij houdt zich dan vooral bezig met administratie en diplomatie. Zoo zien we hem achtereenvolgens werkzaam als lid van het «comité de constitution» «— de défense générale», «— d'instruction sociale», «— du salut public». In dit laatste alleen bereikt hij een positief resultaat. Tevergeefs tracht hij echter zijn grondwet te doen aannemen door het «Directoire».

Eindelijk, na 18 brumaire, denkt hij met behulp van Bonaparte, een wel geordende grondregeling aan Frankrijk te kunnen geven. Zijn principieën worden wel als basis gekozen voor de Constitutie van het Jaar VIII, maar de heerschzucht van den Eersten Consul verdraaien er de werking van. Zijn ideeën zijn ongeveer dezelfde als die waarvan hij in 't Jaar III de toepassing verhoopt had. Men kan ze schematisch voorstellen als volgt:

De souvereiniteit berust bij het volk, de autoriteit bij de regeering. Het representatief stelsel blijft voor hem het eenige goede. De vereeniging der Machten in één hand leidt tot despotisme, volkomen scheiding ervan tot anarchie.

De bijzonderste organen zijn: Een «Assemblée législative» heeft alleen als bevoegdheid de wetten te stemmen, die haar worden voorgesteld door het «Tribunat», dat het volk zelf vertegenwoordigt, en de «Conseil d'Etat», afvaardiging der regeering, de natie in haar geheel belichamend. De uitvoerende macht heeft als hoofd een «Grand électeur», hij symboliseert de natie, maar regeert niet en heeft dus ook geen verantwoordelijkheid. Onmiddellijk onder hem één consul voor binnenland en één voor buitenland, ieder bijgestaan door een «Conseil d'Etat» en ministers die verantwoordelijk zijn. (Deze «Grand électeur» werd in de Constitutie van 't Jaar VIII vervangen door den Eersten Consul, die in feite alle macht had, en de twee andere consuls tot eenvoudige adviseerende lichamen herleidde.) Buiten de wetgevende en uitvoerende machten, en zelfs er boven, staat het zoogenaamde «jury constitutionnaire», dat de constitutie tegen iedere verkrachting moet vrijwaren. Het is dus een overblijfsel van de «constitueerende macht». Na het Jaar VIII wordt het «le Sénat conservateur» die eigenlijk, in handen van den Eersten Consul, geen feitelijke macht meer bezit.

Dit is, in breede trekken, de inhoud van dit zeer verdienstelijk werk, dat bij zijn verschijnen in Frankrijk de algemeene goedkeuring wegdroeg. Vooral de gansch nieuwe opvatting van het onderwerp, dat nooit tevoren als dusdanig werd behandeld, vormt er de waarde van. Dr. S. Koung heeft getracht, in een niet oppervlakkige studie, de eigenaardige persoonlijkheid van Sieyès, die een der meest indrukwekkende gebeurtenissen van onze West-Europese geschiedenis doorleefde, en ze zelfs op sommige oogenblikken scheen te leiden, te doen uitkomen. Hij heeft ons een klaar inzicht in die moeilijke rol van denker in dienst van de democratie, willen geven en ons beter zijn bijdragen tot de vorming der Fransche grondwetten willen doen kennen en waardeeren. Daarin is de schrijver dan ook volkomen geslaagd, en dit op een totaal onpartijdige wijze, wat men niet kan zeggen van de weinige landgenooten van Sieyès, die ook over hem geschreven hebben. De nationaliteit van den schrijver mag wel eenigszins opzien baren, zij ontlokte echter aan Joseph Barthélemy, professor aan de Rechtsfaculteit te Parijs, die dit werk inleidde, de volgende ontboezeming: «Il m'est agréable de voir mon nom à la tête d'une étude écrite par un publiciste chinois sur un publiciste français. J'ai ainsi l'occasion de rendre hommage à une idée qui m'est chère: l'unité de l'humanité pensante.»

Albert VANDEVELDE.

UIT DE PERS

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR INTERNATIONAAL RECHT

HET 25-JARIG BESTAAN TE AMSTERDAM GEVIERT

Wij deelen hieronder het verslag mede dat verscheen in de «Nieuwe Rotterdamsche Courant» van 16 Februari 1.l., betreffende de jongste vergadering der Vereeniging voor Internationaal Recht.

* * *

BIJENKOMST IN HET KLEIN AUDITORIUM DER UNIVERSITEIT

In het Klein Auditorium van de Universiteit van Amsterdam heeft op 15 Februari de plechtige herdenking plaats gevonden van het vijf-en-twintig jarig bestaan van de Ned. Vereeniging voor Internationaal Recht, de Nederlandsche afdeling van de International Law Association. De eigenlijke dag voor deze herdenking was 29 November geweest, maar toen is zij uitgesteld wegens het overlijden van den eere-voorzitter, mr. B. C. J. Loder.

De vergadering werd o.m. bijgewoond door prof. Albert Geoffrey de la Pradello, hoogleeraar in het Volkenrecht te Parijs, E. baron Rolin-Jacquemijns, lid van het Internationaal Gerechtshof, dr. Walter Simons, uit Berlijn, senator der Deutsche Akademie, I. L. A. Lord Blanesburgh, voorzitter der Internationale Law Association; en den minister van justitie, mr. J. van Schaik.

Openingsrede prof. van Hamel.

De voorzitter prof. mr. J. A. v. Hamel, riep in zijn openingswoord in het bijzonder den buitenlandschen gasten het welkom toe.

Hij herinnerde eraan dat de Stichting van de vereeniging voor Internationaal Recht in 1910 een signaal is geweest tot verzamelen in verschillend opzicht. En wel in de eerste plaats van allen in Nederland, die belangstelden in het internationaal recht. Juist in dien tijd bestond er sterk behoefte aan, dat Nederland niet achter zou blijven bij de sterke strooming die in de geheele wereld werkzaam was om den geest van het internationaal recht alom ingang te doen vinden. Nederland moest zich bereid houden om actief aan dit groote werk mede te doen. Het hier gegeven signaal tot verzamelen was dus het antwoord op het hoorn-geschal dat over de heele wereld gegaan was.

Zoo begon ook in ons land de samenwerking, niet alleen van de priesters van het vak, de specialisten, maar ook van de algemeene juristen en van vele anderen, als kooplieden, reeders, enz., die met het internationaal recht in aanraking komen. Onmiddellijk heeft de vereeniging de studie van het international privaatrecht aangevat, en zich steeds aan den vooruitgang van den tijd aangepast, want ook aan post- en telegraafrecht, luchtvaartrecht, radiorecht wijdde zij haar aandacht.

De idee verzameling is ook in de vereeniging tot iets wezenlijks geworden omdat zij een niet onbelangrijk aandeel gehad heeft in pogingen om de volken samen te binden. In dit verband riep spr. op deze vergadering een hartelijk welkom toe aan mr. Roosegaarde Bisschop, die het programma der Ned. Ver. voor Int. Recht in 1910 heeft ontworpen, en die thans na een kwart eeuw de vruchten van zijn arbeid ziet.

In de Ned. Vereeniging zien wij ook samenwerking om de internationale positie van Nederland te verdedigen. Dat deze thans goed is te noemen, daarvoor komt natuurlijk vooral de eer toe aan de regeering, maar de thans jubilerende vereeniging heeft zich hierdoor ongetwijfeld ook verdienstelijk mogen maken.

Spreker herdacht daarop de groote figuren die in de Ned. Ver. voor Internationaal Recht de geestesgesteldheid van internationale samenwerking, welke deze vereeniging wil verbreiden, met groot verlof gediend hebben. Hij noemde dan de eerste eere-voorzitters, mr. Coninck Liefingh en mr. T. M. S. Asser, zoomede de oprichters en eerste twee voorzitters, prof. Jos. Jitta en Loder, die hun volkomen verschillende temperamenten en hun schitterende bekwaamheden in dienst gesteld hebben van het internationaal recht.

Terwijl allen zich van hun zetels verhieven heeft de voorzitter een krans gehecht aan de beeltenis van wijlen prof. Josephus Jitta.

Het werk der Internationaal Law Association.

Mr. K. Jansma, de secretaris der vereeniging gaf vervolgens een overzicht van het werk der Int. Law Association. In zijn inleiding sloot hij zich aan bij de hulde welke prof. van Hamel aan wijlen prof. Josephus Jitta en mr. Loder gebracht had. Hij voegde hieraan een hulde aan zijn voorganger als secretaris, mr. G. van Slooten Anz. toe.

Voortgaande zeide spreker o.a.: wanneer men een blik werpt in de lijvige rapporten van de 38 conferenties, die de International Law Association sedert hare oprichting in 1873 heeft gehouden, dan treft ons wel de zeer uiteenloopende aard der behandelde onderwerpen. Doorziet mer-

de lijst van de op hare vergaderingen besproken onderwerpen, dan bemerkt men, dat er haast geen onderdeel van het internationale recht is, of de association heeft zich dit aange trokken.

Bijna steeds heeft de I. L. A. getracht in het internationale recht verbeteringen aan te brengen, iets waarin zij in sommige gevallen geslaagd is, in vele andere daarentegen niet.

Spreker noemt de C. I. E. contract, waaraan in het bijzonder de naam van mr. van Slooten verbonden is, als voorbeeld uit de « servitude et grandeur » van de Association om duidelijk te maken, hoe ook daar, waar iets schijnbaar mislukt is, toch de verrichte arbeid vruchten kan dragen.

Wanneer de rechter voor vragen komt te staan op een zoo bij uitstek moeilijk gebied van het internationaal privaatrecht als dat van het Internationale c. i. f. contract, welke wetenschappelijke uitspraak kan dan voor hem grooter gezag hebben dan dat product, niet van één man, maar van de beste juristen en pratici van de geheele wereld: een code, waaraan oneindig veel meer zorg en moeite besteed, dan aan menig product eener nationale wetgevende machine? Een veel grooter succes heeft de I. L. A. intusschen behaald met de York-Antwerp Rules op het gebied der Averij-Grosse, en met de Hague Rules op dat van goederenvervoer over zee.

Geen cognossement sinds 10-tallen van jaren of de York Antwerp Rules worden er in toepasselijk verklaard. Hier is de Association er metterdaad in geslaagd om een uniform wereldrecht in het leven te roepen, daar waar anders slechts een onuitwarbare chaos aanwezig zou zijn. Al zou de I. L. A. in haar geheele bestaan nooit iets anders hebben gedaan dan het scheppen der York-Antwerp-Rules, dan is dit op zichzelf reeds een « Monumentum aere perennius » en een waarborg voor de juridische onsterfelijkheid.

Van anderen aard zijn weer de Haagsche conditiën. In navolging van de Amerikaansche Harter Act. en soortgelijke wetgevingen bestond er in het Britsche Rijk, doch ook elders, de sterke overtuiging, dat er iets geschieden moest om de inlanders te beschermen tegen de zeer eenzijdige vervoercondities, waarbij de vervoerder zich letterlijk van ieder risico vrijteekende. Het zat in de lucht, dat wanneer belanghebbenden zelf het niet eens werden over zekere bepalingen ten gunste van de inlanders, den wetgever met krachtige hand zou ingrijpen. Belanghebbenden gehoorzaamden aan dezen wenk, en het resultaat was de vaststelling op de Haagsche conferentie van 1921 van een geheel van regels, dat in tal van landen tot wet is verheven en ook in onze wetgeving in hoofdzaak is overgenomen.

Ook op het gebied van het publiek- en speciaal het volkenrecht heeft dat de Association tot verheldering van inzicht bijgedragen en heeft zij successen te boeken gehad.

Men ziet dat de Association dikwijls het platform is waar gedachten worden uitgesproken, die op het oogenblik nog fantastisch klinken, doch die bestemd zijn, tot werkelijkheid te worden b.v. die van het Hof van Internationale Justitie en de grondgedachte van Roosevelt neutraliteitsproclamatie.

Met zorgvuldige vermelding van alles wat naar utopie en sentimentaliteit zweemt, in tegendeel met aanvaarding van zeer realistische en gedisillustioneerde opvattingen over de verhoudingen tusschen staten wil het spreker toch voorkomen, dat de voornaamste betekenis van de Association op dit gebied gezocht zal moeten worden. Groote betekenis moet dan ook worden gehecht aan de Budapest-Rules for International Peace, een uitwerking van het Briand-Kellogg pact, aangenomen door de conferentie van 1934. De betekenis van de Association op pacifistisch terrein ligt overigens niet alleen in het aannemen van wereldhervormde resoluties en 't propageeren van de aanvaarding daarvan. Meer dan eenige andere internationale organisatie kan misschien de I. L. A. door haar bijeen-

komsten bijdragen tot het kweken van een internationalen zin.

Moge, zoo besloot spreker, de Association in deze moeilijke tijden de kracht vinden om onder de leiding van Lord Blanesburgh haar edel werk zoo doeltreffend mogelijk voort te zetten, en moge de Nederlandsche afdeeling voortgaan om daarbij naar de beste kracht harer leden bij te dragen.

Wij mogen ons bewust blijven, besloot spreker, dat het land van Hugo de Groot en Bynkershoek, van Asser, Jitta en Loder, het land ook waar het wereldgerechtshof zetelt, op het gebied van het internationale recht een reputatie heeft op te houden. De Nederlandsche Vereeniging voor Internationaal recht heeft de ambitie het middelpunt te zijn van degenen die hier te lande het Internationale recht bestudeeren of in praktische toepassing brengen, en het bestuur gevoelt de groote verantwoordelijkheid, die hier aan verbonden is. Het doet een beroep op u allen om de vereeniging ook in de toekomst te blijven steunen.

Vervolgens heeft prof. Albert Geoffrey de la Pradelle het woord gevoerd, en ook hulde gebracht aan de groote mannen, die hij in Nederland op het gebied van het internationaal recht ontmoet heeft. Met name herinnerde hij aan prof. Josephus Jitta en mr. Loder, die zich een onsterfelijke verdienste hebben verworven op het gebied, waarop de Int. Law Association zich beweegt, en wier aandeel in het scheppen van een internationaal recht, gesproken in een Internationaal Hof, zoo groot geweest is.

Boekwerk aangeboden.

Mr. J. Limburg, heeft daarna een boekwerk aangeboden, dat onder zijn toezicht en dat van prof. mr. J. Koster is samengesteld door mr. N. van Hasselt en eenige medewerkers. Stelselmatig zijn in dit boekwerk de belangrijkste Nederlandsche beslissingen op het gebied van internationaal privaatrecht voorzien van commentaar, afgedrukt. Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door een aanzienlijke subsidie der Carnegie Endowment for International Peace.

De bijeenkomst is gevolgd door een ontvangst in een der andere vertrekken van het Universiteitsgebouw.

BALIELEVEN

VLAAMSCHER CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

VOORDRACHT PROF. DR. A. CORNETTE,
30 JANUARI 1936.

In de reeks der openbare voordrachten door de Conferentie ingericht gedurende dit winterseizoen, is de spreekbeurt van Mr. Cornette, eere-advocaat, hoofdconservator van het Koninklijk Museum en professor aan de Universiteit te Brussel een der hoogtepunten geworden.

Geen enkele plaats bleef onbezet in de ruime Assisenzaal toen de Voorzitter, Mter Stockmans, in enkele gepaste bewoordingen, wees op de uitnemende bekwaamheid en activiteit van den spreker die niet als vreemde gast diende te worden welkom geheeten doch wel als vriend van den huize en oud-lid der balie.

Mr. Cornette had als onderwerp gekozen : « Venetië zonder Baedeker » en behandelde het door hem gekozen onderwerp naar eigen inzicht en opvatting. Niet de banale opsomming van gekende en — te recht of ten onrechte — beroemde gebouwen, monumenten of landschappen, doch de poëzie van het water, de bruggen, de schouwen, de poorten, de steegjes en achterbuurten, de lantaarns, de trappen, en de slanke gondolen.

Een reeks lichtbeelden, naar eigen opnamen van den spreker, kwam dit alles verlevendigen en aanschouwelijk maken.

De sierlijke vorm, een overvloed van beelden en citaten, een naar stijl en vorm uiterst verzorgde taal droegen uitstekend bij om van het geheel één bekoring en één genot te maken.

Het talrijk en uitgelezen publiek, waaronder verschillende magistraten, bracht den spreker een lange ovatie bij het einde van zijn boeiende voordracht.

GEWONE VERGADERING VAN 6 FEBRUARI 1936.

Als eerste spreker op de ledenvergadering van 6 Februari, waarop een 25-tal confraters aanwezig waren hadden wij het genoegen kennis te maken met onze jongen Confrater Mter Van Baarle. Deze onderhield ons over een onderwerp dat zijn bijzonder aandacht schijnt gaande te houden : Film en Tooneel. Na te hebben gewezen op de crisis die het gesproken tooneel op dit oogenblik doormaakt wees hij ons op wat tooneel en film gelijk hebben en wat het doet verschillen. Al is de grond van beide dezelfde toch is de realiteit op het tooneel niet te bereiken zooals op het doek. Wanneer de tooneelacteur enkel op eigen middelen is aangewezen, afhangt van een vereenvoudigd decor en zelf scheidt, wordt aan den filmacteur geholpen door den operateur oneindige mogelijkheden gelaten om enkel den volmaakten vorm tusschen vele proefnemingen vast te leggen.

Er is een verschil in volmaaktheid toch zal het tooneel zich weten in stand te houden tengevolge de expressieve mogelijkheid van het woord en het onmiddellijk contact met het menselijk wezen, waar het spel enkel middel blijft tot het doel : het gesproken woord.

Na een korte gedachtenwisseling wees de Voorzitter op de prachtige wijze van voordragen en de zuiverheid van taal van spreker en stelde hem ten voorbeeld aan de jongeren.

Als tweede spreker kregen wij Mter René de Jongh te hooren die steeds bereid wordt gevonden als het er op aankomt de Conferentie genoeg te doen. Aan de hand eener aardrijkskundige kaart en tabel der wetgevende en uitvoerende lichamen onderhield spreker ons over de verantwoordelijkheid van Koning en Ministers in Engeland. Hij overliep vluchtig de Britsche geschiedenis om tot de verklaring te komen hoe dit wereldrijk zich wist te vormen en in stand te houden in den loop der eeuwen, hoe de macht van het Parlement (Lager en Hooger Huis) ontstaan rond 1300 onder Jan Zonder Land (Magna Charta) zich wist in stand te houden onder de verschillende vorstenhuizen (Lancaster, York, Tudors, Stuarts, enz.), om te komen tot de actuele toestanden. Het waren stellig niet de hooge salarissen in duizenden en tienduizenden Ponden-Sterling die in het geheugen der aanwezigen zijn blijven hangen, doch allen hebben ongetwijfeld van deze voordracht iets zeer leerzaams en interessant onthouden.

Na deze voordracht werd een motie aan het Bestuur overhandigd, die betrekking had op recente benoemingen in de Magistratuur. Gezien het gevorderde uur en het belang der bespreking, werd met algemeene stemmen beslist de behandeling van deze kwestie op de dagorde te brengen der eerstkomende vergadering.

VOORDRACHT VAN DR. VAN ROOSBROECK,

Een waardiger hulde aan Vlaanderen's verleden kon niet worden gebracht dan dit het geval is geweest in de geestdriftige rede van den jongen historicus Dr. Rob. Van Roosbroeck, die voor een — tot in de verst afgelegene hoeken — volledig bezette Assisenzaal, handelde over : « Het Epos van den strijd der 16e eeuwse rebellen tegen de Spanjaarden ».

De voorzitter wees vooraf op de belangrijke prestaties van den redenaar en roemde terloops zijn bijdragen over Willem van Oranje en zijn boek « Van Bismarck tot Poincaré ». Hij vestigde de aandacht op de in voorbereiding zijnde « Geschiedenis van Vlaanderen », die in samenwerking met verschillende professoren werd opgesteld en waarvan de publicatie binnen kort wordt aangevat. Een volk dat zijn verleden verloochent, verloochent zichzelf. Valsche en onteerende legenden mogen niet verspreid worden onder het voorwendsel van fantasie.

Daarop kwam Dr. Van Roosbroeck aan het woord en verklaarde vooraf geen beeld der 16^e eeuwse geschiedenis in de korte tijdspanne die hem was toebedeeld, te zullen ophangen. Hij zou verklaren waarom de strijd tegen Spanje in de lage landen, een waar epos is geworden en Schiller, Goethe en Beethoven inspireerde. Een volk strijdt inderdaad niet alleen voor brood maar soms ook voor een idee: de vrijheid. De duizenden doden, gefolterden en getortureerden, de bannelingen en geplunderden, zullen de eeuwen door de grootsheid van dit epos blijven illustreeren. Willem van Oranje beheerscht deze tragische gebeurtenis, die voor gevolg had het jammerlijk uiteenvallen der heerlijke Nederlanden en de scheuring tusschen het Calvinistische Noorden en het door het wapengeweld overwonnen Katholieke Zuiden. Spreker handelt verder terloops over den Hertog van Alva, Granvelle, den raad van Beroerte, de bloedige « kermis » van Mechelen en de Spaansche furie te Antwerpen. Verder betoogde hij hoe persoonlijke ambitie, particularisme, godsrenstige ondraagzaamheid en onvruchtbaar getheoretiseerde toen — en ongelukkig nu nog — den strijd der Vlamingen ondermijnden. Ondanks de Spaansche overmacht, ondanks alle folteringen, hielden onze voorouders nochtans vol. En wanneer Oranje's derde broer sneuvelt, schrijft hij deze woorden: « Ook al moesten wij allen sterven, niemand zal doen wat wij gedaan hebben ».

De uitkomst van dezen strijd beteekende voor het Noorden, de vrijheid voor het Zuiden het juk.

Dr. Van Roosbroeck eindigde met deze heerlijke woorden: « Het past de voorvaders te huldigen die aan de toekomst een stoute gedachte hebben geleverd. Zoolang die traditie in het hart en den geest van het volk blijft voortbestaan en het hart en den geest kan ontroeren, schept het een waardigheidsgevoel waarin het een eenige bron voor zijn idealisme kan vinden ».

Deze rede werd stormachtig toegejuicht door het talrijk publiek, waartusschen zich talrijke confraters en magistraten bevonden, o.a. oud-stafhouder Mter Leclef, de heer Hoofdreferendaris Baetens, enz..

Zooals de Voorzitter in zijn openingswoord verklaarde, zijn stambewustzijn en nationaal waardigheidsgevoel, hoofdvereischten voor een volk dat niet tot verdwijnen wil gedoemd zijn. Deze manifestatie was als dus een waardig protest tegen het afrollen van den schandelijken film, waartegen gansch het bewuste Vlaanderen in verzet is gekomen.

RECHTERLIJK LEVEN

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijk besluit van 1 Februari 1936, in werking tredende op 10 Februari 1936, is aan den heer Weber (H.-M.-T.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van kamervoorzitter in het Hof van Beroep te Brussel.

Hij is tot het emeritaat toegelaten en gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt.

Bij koninklijk besluit van 1 Februari 1936 is aan den heer De Vos (B.-P.-A.-F.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederegerecht van het kanton Sint-Maria-Hoorebeke.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt.

Bij koninklijk besluit van 7 Februari 1936, is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer De Tollenaere (L.), uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederegerecht van het kanton Oostende;

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Aan den heer Perlau (H.-B.-J.-M.), uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederegerecht van het kanton Nieuwpoort.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt.

Zijn benoemd:

Tot plaatsvervangend rechter:

In de rechtbank van eersten aanleg te Bergen, de heer Hecquet (C.-P.-A.-E.-R.), advocaat te Jemappes;

In de rechtbank van eersten aanleg te Luik:

De heer Charlier (P.-M.-M.-E.-N.), adv. te Grivegnée;

De heer Brahy (S.-S.-E.), advocaat te Luik.

In de politierechtbank te Luik, de heer Jehin (M.-M.-A.-J.), advocaat te Luik.

In het vrederegerecht van het kanton Luik, de heer Joachim (E.-H.-J.), advocaat te Borgworm.

De ontheffing voorzien bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 14 November 1935 is verleend aan den heer Joachim.

In het vrederegerecht van het 2e kanton Luik, de heer Caprasse (H.-H.-F. J.), advocaat te Luik.

In het vrederegerecht van het kanton Herstal, de heer Hussin (P.-A.-M.), advocaat te Luik.

De ontheffing voorzien bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 14 November 1935 is verleend aan den heer Hussin.

Tot boventallig griffier in de rechtbank van eersten aanleg te Brugge, de heer Goegebeur (W.-Ch.-J.-H.), beediende ter griffie van die rechtbank;

De ontheffing voorzien bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 14 November 1935 is verleend aan den heer Colmant E., plaatsvervangend rechter in het vrederegerecht van het kanton Halle.

De ontheffing voorzien bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 14 November 1935 is aan den heer Van Zeebroeck E., plaatsvervangend rechter in het vrederegerecht van het kanton Perwez, verleend.

TIJDSCHRIFTEN

DE GEMEENTE. — 11^e jaargang. — N° 1. — Jongste documentatie omtrent de zelfstandigheid der gemeenten. — Een echo van het ministerieel schrijven. — Hierarchische tucht tusschen administratieve overheden. — Administratieve hiërarchie. — Scheiding der bevoegdheden. — Scheiding der machten. — Scheiding der bevoegdheden — Bevoegdheid der bestendige Deputatie. — Verhuring van een grond. — Territoriale bevoegdheid. Hiërarchie. — De keuze van een afgevaardigde. — Schoollokalen. Kristusbeelden. Versiering der klassen. — De uitvoering der politieverordeningen. — De intrekking van een beslissing. — Personeel van de Commissie van Openbaren Onderstand. — Algemeene gevolgtrekkingen. — Practisch commentaar der Gemeentewet: De begroting. — Raadplegingen: Vervreemding van gronden. — Burgerlijken stand. Huwelijk van Duitsche onderdanen met een persoon van Joodsche ras. — Eeredienst. Kerkfabrieken. Onvereenigbaarheden. Lager onderwijs. Minimum getal der halve schooldagen. — Openbaar onderwijs. Onzedelijke of antigodsdienstige boeken. — Openbare wegen. — Wetgeving; Rechtsleer; Rechtspraak. — Practisch overzicht inzake openbaren onderstand: Verpleging in gasthuizen, door Gerard De Ridder. — Boekennieuws.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.